BEFORE
MEMORY
ARRIVES
FERDINANDO FREGA

TRƯỚC KHI KÝ ỨC ĐẾN

The Art of Attraction · 08

Khi một đứa trẻ chào đời, điều đầu tiên mọi người nhìn vào là đôi mắt.

Chúng ta cúi xuống bên nôi, ghé sát hơn, tìm kiếm một màu sắc.

Liệu đó sẽ là mắt của mẹ nó?

Liệu đó sẽ là mắt của cha nó?

Rồi một bác sĩ, hay một cô y tá, đi tới và nói điều không ai muốn nghe: rằng màu ấy chưa có. Rằng lúc ban đầu, nó gần như giống nhau ở tất cả mọi người. Một màu xám, một màu xanh nhạt phai, màu của một người chưa từng nhìn thấy gì.

Bởi vì sự thật là như vậy.

Ở khởi đầu của cuộc đời, ánh nhìn là của chung.

Nó trống rỗng.

Và phải mất nhiều tháng mới lấp đầy.

Mống mắt làm việc chậm rãi. Nó đặt xuống một chút nâu, một chút xanh lục, một chút đen. Như thể cơ thể đang chờ hiểu ra nó sẽ phải nhìn thế giới nào, trước khi quyết định sẽ nhìn thế giới ấy bằng đôi mắt nào.

Tôi luôn nghĩ rằng về sau cũng không khác là bao.

Chúng ta cứ mãi được sinh ra với ánh nhìn trống rỗng ấy.

Và chúng ta dành phần thời gian còn lại để lấp đầy nó.

Mỗi trải nghiệm để lại một dấu vết.

Mỗi niềm vui thêm vào một sắc độ.

Mỗi nỗi buồn thêm vào một sắc độ khác.

Và như thế, chẳng hề hay biết, đôi mắt thôi chỉ là một phần của cơ thể và trở thành một kho lưu trữ.

Một ký ức lặng im.

Rồi đến lúc chúng ta nhận ra một sự thật giản dị và tàn nhẫn: ta thường chỉ thật sự nhìn thấy con người khi không còn có thể nhìn họ nữa.

Và chính lúc ấy ký ức đưa ta trở lại.

Với một câu nói chưa nói ra.

Với một cuộc gọi bị hoãn lại.

Với một lần thăm hỏi lẽ ra ta đã có thể đến.

Với một vòng tay ta coi là điều hiển nhiên.

Không, tôi chưa mất trí đâu.

“Hãy kiên nhẫn thêm một chút nữa, bạn đọc ơi, và theo dõi lập luận của tôi.”

Đã bao nhiêu lần chúng ta nghĩ về những người đã ra đi, và về những điều ta những muốn nói hay làm?

Điều đó đã xảy ra với tất cả mọi người.

Và nó sẽ còn xảy ra nữa.

Nếu hôm nay tôi có thể nói chuyện với một người không còn ở đây, tôi sẽ chọn cha tôi, mẹ tôi, ông bà tôi, chị tôi, một người bạn thân.

Và tôi sẽ luôn bắt đầu theo cùng một cách.

Tôi sẽ nói:

“Xin hãy tha thứ cho tôi nếu tôi đã không dành cho người khoảng thời gian người xứng đáng.

Xin hãy tha thứ cho tôi nếu tôi cứ mãi chạy theo những việc gấp gáp của mình, những mục tiêu của mình, sự ích kỷ thường ngày của mình, mà không hiểu rằng một ngày nào đó chính tôi cũng sẽ đi trên cùng con đường với người.”

Rồi tâm trí còn đi xa hơn nữa.

Nó vượt qua nhiều thế kỷ.

Tôi muốn được gặp Chúa Giêsu, không phải để hỏi Ngài, mà chỉ đơn giản là để lắng nghe Ngài.

Tôi muốn được gặp Galileo Galilei, Einstein, Machiavelli, Michelangelo, Dante Alighieri, Cha Pio thành Pietrelcina, Kipling, John Fitzgerald Kennedy — và ông bán rau quả ở dưới nhà, cùng với ông chủ quán rượu vang.

Và rồi, gần như bị bỏ bùa, tôi muốn được lắng nghe tất cả phụ nữ trên thế giới.

Không phân biệt.

Bởi vì mỗi người trong số họ sẽ có một điều khác để kể.

Một góc nhìn khác.

Một câu chuyện khác.

Một sự thật khác.

Thế nhưng, khi quay trở về với đôi chân vững vàng trên mặt đất, tôi đi đến một phép so sánh mà tôi thấy thật đẹp.

Nếu tất cả những gì chúng ta tạo ra, tất cả những gì ta tin là có giá trị, tất cả những gì có thể để lại điều gì đó cho người khác, không được chia sẻ với mọi người kịp thời, thì điều giống nhau luôn xảy ra.

Sẽ đến ngày có người nói:

“Tiếc quá. Tôi những muốn được gặp ông ấy.”

“Tiếc quá. Tôi những muốn được lắng nghe ông ấy.”

“Tiếc quá. Tôi những muốn biết ông ấy đã nghĩ gì.”

Nhưng trách nhiệm cho những gì không được nhìn thấy chẳng bao giờ chỉ thuộc về người sáng tạo.

Thường thì nó thuộc về những ai không cho thấy kịp thời — và ở đây, như mọi khi, phụ nữ là bậc thầy: họ biết cách để được nhìn thấy.

Và nó thuộc về những ai quyết định điều gì được nhìn thấy: mạng internet. Nếu Google không cho bạn sự hiện diện, sẽ không ai đọc bạn — trừ khi bạn trả tiền.

Thuộc về những ai không để con người nhận ra điều đang diễn ra ngay trước mắt họ.

Bởi vì ký ức hầu như luôn đến sau.

Còn ánh nhìn, khi ta may mắn, lại đến kịp lúc.

Ferdinando